

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie obwinionej sędzi Sądu Rejonowego w G. X.Y., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2025 r. oświadczenia SSN Marka Motuka z dnia 19 października 2023 r. o podstawie jego wyłączenia od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 57/23 na podstawie art. 42 § 1 k.p.k. i art. 41 § 1 k.p.k. a contrario w zw. z art. 128 u.s.p.

postanowił:

wyłączyć SSN Marka Motuka od udziału w sprawie o sygn. akt I ZO 57/23.

UZASADNIENIE

W dniu 19 października 2023 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) SSN Marek Motuk wniósł o wyłączenie go od udziału w sprawie sygn. akt I ZO 57/23.

W uzasadnieniu złożonego oświadczenia wskazał, iż przedmiotem rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 97/22 jest wniosek o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 72/22, która to sprawa ma za przedmiot wnioszek o wyłączenie SSN Kamila Zaradkiewicza od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 16/22. Sprawa o sygn. akt I ZB 16/22 dotyczy wniosku o zbadanie spełnienia przeze mnie wymogów niezawisłości i bezstronności, który to wniosek złożył obrońca sędzi X.Y. w sprawie o sygn. akt II ZOW 9/22, w której jest sprawozdawcą. Oświadczający wskazał, że sprawa o sygn. akt I ZB 16/22 jest zatem sprawą, która wprost ma związek z jego osobą i którą jest osobiście zainteresowany, a jej rozstrzygnięcie wywiera wpływ na inne jego uprawnienia.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Analiza okoliczności przytoczonych w oświadczeniu sędziego Sądu Najwyższego SSN Marka Motuka wykazała, iż stanowią one wystarczającą przesłankę do wyłączenia go od udziału w sprawie prowadzonej pod sygn. akt I ZO 57/23.

Na wstępie wskazać należy, iż żądanie sędziego nie stanowi wniosku o jego wyłączenie w sensie ścisłym, gdyż kodeks postępowania karnego czynności te określa odmiennie. Powyższe rozumieć należy bowiem jako oświadczenie wiedzy o podstawie wyłączenia z art. 41 § 1 k.p.k. (zob. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2021). Sędzia wyznaczony do udziału w rozpoznaniu sprawy powinien bowiem powiadomić o okoliczności, która mogłaby uzasadniać jego wyłączenie na wniosek strony i stanowić podstawę ewentualnego zarzutu dotyczącego braku bezstronności przy rozpoznawaniu sprawy. Ostateczna ocena i rozważenie konkretnej okoliczności za uzasadnioną podstawę wyłączenia nie należy jednak do informującego o jej zaistnieniu sędziego, lecz do weryfikującego jego oświadczenie sądu, który w trybie określonym w przepisie art. 42 k.p.k. dokonuje obiektywnej kontroli zasadności żądania sędziego w konkretnym układzie faktycznym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2011 roku, sygn. akt V KK 386/10, LEX nr 846185, wyrok Sądu Najwyższego z 29 lutego 2016 roku, sygn. akt SNO 82/15, LEX nr 2023791). Automatyczne wyłączenie od udziału w sprawie następuje natomiast jedynie w sytuacji wystąpienia okoliczności określonych w art. 40 k.p.k.

W ocenie Sądu Najwyższego wskazana przez oświadczającego okoliczność w postaci wskazanego powstałego układu procesowego może w odbiorze zewnętrznego obserwatora wzbudzić uzasadnioną wątpliwość co do pełnej bezstronności rozstrzygnięcia. Powyższą ocenę wspiera nadto fakt, iż obawa istnienia wewnętrznej stronniczości została sformułowana przez składającego oświadczenie sędziego.

Tym samym zasadnym jest przyjęcie, że sygnalizowane przez autora oświadczenia okoliczności są tego rodzaju, że mogą wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności przy rozpoznawaniu sprawy I ZO 57/23.

Zważając na powyższy układ sytuacyjny, obiektywnie mogący rzutować na bezstronność i niezawisłość sędziowską, koniecznym jest zatem wyłączenie SSN Marka Motuka od rozpoznania sprawy prowadzonej pod sygn. akt I ZO 57/23

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[M. T.]

[a.ł.]